

Søker

Opplysninger om institusjonen

Kommunenavn	1800 kommune
Institusjonsnavn	Nordland fylkesbibliotek
Postadresse	Postboks 609
Postnummer	8607
Poststed	Mo i Rana
Institusjonens leder	
Fornavn	Anita Munch
Etternavn	Kulset
Telefon	90 840 542
E-post	nordland.fylkesbibliotek@nfk.no

Sluttrapport

Tittel på tiltaket	Felles søknad fra Nordland om midler til aktiv formidling
Tildelt beløp	900 000
Antall tildelingsår	1-årig
Tidsperiode	2024, 2025
Mål for tiltaket	Målet er at bibliotekansatte kan jobbe mer med aktiv formidling, digital litteraturformidling og utvikling av samarbeid. Samlet sett skal dette resultere i at nye brukere og brukergrupper nås samt økt utlån og aktivitet i søkerbibliotekene. På lengre sikt skal tiltaket endre bibliotekenes praksis til enda mer aktiv formidling.

Rapport

Vi viser til tildeling til aktiv formidling 2024, og rapporterer herved på vegne av 17 søkerbibliotek og Nordland fylkesbibliotek for prosjektet "Felles søknad fra Nordland om Aktiv formidling". Tilskuddet ble gitt til folkebibliotekene i Moskenes, Rødøy, Vefsn, Sortland, Beiarn, Steigen, Dønna, Saltdal, Alstahaug, Lurøy, Herøy, Leirfjord, Hattfjelldal, Andøy, Træna, Nesna og Hemnes kommuner. Vi har fått detaljerte rapporter fra hvert enkelt bibliotek, og sammenfatter momenter fra disse i denne felles rapporteringen. Enkelt-rapporter kan ettersendes om ønskelig.

Nordland fylkesbibliotek har koordinert søknad, fordelt midler, gitt veiledning og initiert tiltak i løpet av året, og fulgt opp med møter og skriftlig informasjon underveis. Prosjektet fikk til sammen kr 900 000 i støtte fra Nasjonalbiblioteket, en reduksjon av omsøkt beløp på 1 325 000. I tillegg inneholdt prosjektbudsjettet en egeninnsats på kr 265 000 fordelt på de 17 bibliotekene. Selv med redusert tilskudd fant vi det mulig å gjennomføre prosjektet tilfredsstillende etter planen. Hvert av de 17 folkebibliotekene mottok kr 50 000 i direkte økonomisk støtte (vi søkte om 75 000 til hver) og bibliotekene regulerte tiltakene og egeninnsatsen i forhold til de tildelte ressursene. Fylkesbiblioteket har beregnet bruk av kr 50 000 i administrasjonskostnader, samt arbeid med koordinering, økonomihåndtering og rapportering. Disse midlene ble overført til 2025 for å avslutte prosjektet i år. Alle deltakende bibliotek fikk overført sitt tilskudd i 2024, og de aller fleste brukte opp tilskuddet i løpet av 2024, mens noen fikk tillatelse til å bruke opp restmidler i løpet av første halvår 2025.

Aktiviteter i 2024 og 2025:

Det har vært mange ulike aktiviteter i deltakerbibliotekene, gjennom hele året har det blitt arrangert formidlingstiltak, og særlig høsten 2024 under litteraturfestivalen "Bokstorm" var det mange folkebibliotek over hele Nordland som fikk benyttet seg av midlene til aktiv formidling. Eksempler på formidlingsaktiviteter som bibliotekene har rapportert inn er, samarbeide med kulturskoler, husflidslag, turlag, folkehelseaktører, festivaler, festivalbibliotek, bokbad i kirker, museer og ute i friluft, arrangementer i grendehus, frivilligsentraler, aktiviteter for skoler, barnehager og ungdomsklubber, samarbeide med flyktninger og voksenopplæring, markeringer av jubileer og merkedager, f.eks. friluftslivets år, verdensdagen for psykisk helse og beredskap, Uke 17 bærekraftsuka, samisk språkuke og folkehelseuka, m.fl. Det har vært gjennomført både tradisjonell fysisk formidling, arrangementer, høytlesning og foredrag, men også digital formidling via sosiale medier, f.eks. så har foredrag blitt strømmet digitalt, og flere bibliotek har begynt å lage fine boktips og reklamere for tilbud og arrangementer ved hjelp av video og reels, både på facebook, instagram og noen få har opprettet snapchat, og sier de når flere unge der.

Det er tydelig i rapporteringen fra bibliotekene at aktivitetene har innfridd formålet i tilskuddsordningens satsingsområder, blant annet ved å ta i bruk nye arenaer og nye digitale plattformer. Å benytte nye formidlingsmetoder på nye arenaer stiller større krav til gjennomføring og tidsbruk for de ansatte. Mange biblioteksjefer med deltidsstillinger har nevnt tilskuddet som en

kjærkommen hjelp til å få tiden til å strekke til.

I prosjektet har vi utviklet samarbeid med relevante samarbeidspartnere og organisasjoner slik at de bibliotekansatte kan bruke mer tid på formidling. Hovedansvarlig for gjennomføring har vært biblioteksjefene ved det enkelte folkebibliotek. Bibliotekene har naturlig nok ulike forutsetninger, og det var derfor opp til det enkelte bibliotek lokalt å velge ut hvilken retning tiltaket skulle ha og hvordan det gjennomføres. Ikke alle bibliotekene har hatt tiltak som samtidig rommer alle tre kategoriene, men dette ble tilpasset lokale forhold, og alle kriteriene er ivarettatt totalt sett. Fylkesbiblioteket har koordinert arbeidet i løpet av prosjektåret, og avslutter nå med rapporteringen i 2025.

Aktivitetene som har blitt gjennomført har vist en ny praksis som bygger opp bibliotekenes egen kompetanse. Slik oppbygging er mer tidkrevende enn vanlig etablert praksis, men håpet er at den nye kompetansen og nettverkene som etableres, vil bli benyttet videre etter prosjektperioden. En biblioteksjef skriver at midlene i seg selv var et kjærkomment tilskudd, men siden de medførte visse kriterier har de inspirert henne til å tenke i nye baner, og å gjøre ting som oppleves som utenfor komfortsonen. Men hun konkluderer med at denne måte å jobbe på stimulerer til et bedre bibliotektilbud hos dem.

Når det gjelder rekruttering til arbeidskraft, er tilbakemeldingene blandet. Noen har erfart at det har vært vanskelig å rekruttere vikarer som har hatt nok erfaring og kompetanse til å "styre skuta" mens de fast ansatte har vært opptatte med formidling. Andre melder at det har fungert greit å rekruttere vikarer, spesielt har skoleungdommer satt pris på muligheten til å være lønnet ekstrahjelp, også pensjonister har vært brukt.

Rekruttering til samarbeid har bibliotekene positive erfaringer med, folk er generelt veldig positiv innstilt til samarbeid med bibliotek og tiltakene har medført mange deltakere og økt besøk i bibliotekene.

Flere bibliotek melder at de i løpet av de to-tre siste årenes deltakelse i aktiv formidlings-prosjektene har gjort bibliotekene mer synlige i lokalsamfunnet og har blitt en mer attraktiv samarbeidspartner for andre aktører, og at de derfor har fått flere forespørsler om samarbeid, aktiviteter og tiltak. Vi vet også at noen sjefer med deltidsstillinger har begynt å bearbeide kommunene med argumenter om at de trenger større stillingsprosenter for å kunne innfri alle behovene for formidlingsaktiviteter. Vi håper at dette kan gi resultater ute i kommunene etter hvert.

Regnskap

- [Prosjektregnskap Aktiv formidling 2024.pdf](#)

Vedlegg
